

Fellesskoleutvalget

Deres referanse:  
[Navn]

Vår referanse:  
Kaja Linde

Saksnummer:  
[Nummer]

Dato:  
02.02.2026

## Innspill til Fellesskoleutvalget

Norsk Journalistlag (NJ) er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å bli journalister. NJ ivaretar medlemmenes journalistfaglige interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. NJ har om lag 8 700 medlemmer over hele landet.

Norsk Redaktørforening (NR) er en interesseorganisasjon for sjefredaktører og øvrige redaksjonelle ledere i medier som har forpliktet seg på Redaktørplakaten og Vær Varsomplakaten. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet, redaksjonell uavhengighet og gode rammevilkår for journalistikken er blant våre viktigste arbeidsområder. NR har drøyt 800 medlemmer i medier over hele landet.

### Motstandskraft, kildebevissthet og kritisk tenkning

I regjeringens [Strategi for å styrkje motstandskrafta mot desinformasjon \(2025–2030\)](#), som ble lagt frem i fjor, fremgår det at:

«Skulen sitt arbeid med kritisk tenking og fremjing av demokratiske verdiar er svært viktige verkemiddel for å gje Noreg ein oppveksande befolkning som er motstandsdyktig mot desinformasjon».

Vi deler denne vurderingen fullt ut.

Sosiale medier er i økende grad en sentral nyhetsplattform blant unge, og unge har lavere tillit til redaktørstyrte medier enn resten av befolkningen. Dette er en bekymringsfull utvikling. Nyheter i sosiale medier kjennetegnes av at de er kortfattet og uten kontekst, og uten en redaktør som kvalitetssikrer innholdet. Det innebærer at informasjon som spres i sosiale medier kan være ubalansert, bevisst feilaktig eller villedende. Spredning av desinformasjon er ikke noe nytt, men teknologiutviklingen har gjort det mye enklere å spre desinformasjon. Algoritmene sørger for at innlegg som skaper stort engasjement spres raskt, og de som støtter og deler desinformasjon er gjerne ikke klar over at det er desinformasjon. Flere studier har vist at usann informasjon spres raskere enn sann informasjon. En studie av trafikken på Twitter i perioden 2006 og 2017 viste at

«falske nyhetsmeldinger» spredte seg seks ganger raskere enn ekte nyheter (Ytringsfrihetskommisjonen). Den enorme utviklingen innenfor kunstig intelligens vil bare gjøre utfordringen med å skille sant fra usant større.

Skolen er allerede en viktig arena for å bygge kritisk medieforståelse og kildebevissthet, og vi registrerer at dette er styrket i de nye læreplanene. Det er viktig at dette har høy oppmerksomhet også i tiden som kommer. Demokratiet er under press i store deler av verden, og skal vi bevare et velfungerende demokrati i Norge, må vi løfte kildebevisstheten i hele befolkningen. Vi er derfor opptatt av at unge skal ha tilgang til redaktørstyrt innhold.

Til sist vil vi oppfordre til mer samarbeid med Faktisk.no sin skoleavdeling, Tenk.

Vi stiller gjerne på et utvalgsmøte for å utdype våre innspill eller svare på spørsmål, dersom det er ønskelig.

Vennlig hilsen,

*Kaja Linde*  
*Politisk rådgiver/samfunnskontakt*  
*Norsk Journalistlag*

*Solveig Husøy*  
*Assisterende generalsekretær*  
*Norsk Redaktørforening*

*Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.*